

Testing the Causal Model of Marital Stability based on Personality Traits with the Mediation of Attitude Styles towards Love in Married Women Referring to Counseling Centers in Tehran

Marzieh Balali

PhD student in Counseling, Department of family Counseling, Sa.C., Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. E-mail: marzie.balali@gmail.com

Mahmoud Goudarzi *

Corresponding Author, Associate professor, Department of Family Counseling, Sa.C., Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. E-mail: mahmoud.goudarzi@iau.ac.ir

Farideh Dokanei Fard

Associate professor, Department of Counseling, Ro.C., Islamic Azad University, Roudehen, Iran. E-mail: f.dokaneifard@riau.ac.ir

Abstract

This study aimed to investigate the effect of personality traits on marital stability by mediating attitude styles to love in married women referring to Tehran counseling centers. The study was of applied research type in terms of its purpose, cross-sectional data collection and analysis using correlational method and structural equation modeling. The statistical population of the study included all married women referring to Tehran counseling clinics in 1402. To determine the sample size, according to the number of observed variables and assigning a coefficient of 15 to each observed variable, 354 people were selected as the sample size. This number was selected by considering the selection criteria in a convenient manner. The data collection tools were Sternberg's Attitude to Love Questionnaire (1986), Edward et al.'s Marital Instability Questionnaire (1980), and Costa and McCrae's Personality Questionnaire (1992). The data were analyzed using structural equations. SPSS26 and Amose 23 software were used to analyze the data. The results of the study showed that personality traits have an indirect effect on marital stability through the mediation of love attitude styles in married women.

Keywords: Marital stability, personality traits, love attitude styles

Cite this Article: Balali, M., Goudarzi, M., & Dokaneifard, F. (2026). Testing the Causal Model of Marital Stability based on Personality Traits with the Mediation of Attitude Styles towards Love in Married Women Referring to Counseling Centers in Tehran. *Educational Measurement*, 17(64), 111-141. <https://doi.org/10.22054/jem.2025.86327.3623>

© 2026 by Allameh Tabataba'i University Press
Publisher: Allameh Tabataba'i University Press

Introduction

Marriage is a conscious and voluntary union that represents one of the most significant relationships in human life. Marital stability—the durability and permanence of marriage—has become a critical research area due to rising divorce rates and their consequences on individual well-being, family functioning, and society. Unstable marriages threaten psychological health and family survival.

Among factors contributing to marital stability, personality traits have gained substantial attention. The five-factor model provides a framework for understanding how individual differences influence marital outcomes. Research shows neuroticism predicts dissatisfaction and instability, while agreeableness and conscientiousness promote stable relationships. However, the mechanisms through which personality traits affect marital stability remain unclear. Love attitude styles may serve as a mediating mechanism, reflecting orientations toward romantic relationships shaped by underlying personality characteristics.

This study addressed a gap in the literature by examining the mediating role of love attitude styles in the relationship between personality traits and marital stability among married women in Tehran, Iran. The central research question was: Does the causal model of marital stability based on personality traits with mediation of love attitude styles fit the data?

Literature Review

The theoretical foundation draws on the five-factor model (Costa & McCrae, 1992) and Sternberg's triangular theory of love (1986). The five factors include neuroticism, extraversion, openness, agreeableness, and conscientiousness. Research consistently shows neuroticism negatively predicts marital satisfaction, while extraversion, agreeableness, conscientiousness, and openness show positive associations (Sayehmiri et al., 2020; Lavner et al., 2018).

Sternberg's theory proposes that love comprises three components: intimacy, passion, and commitment. Different combinations produce various love styles. Research established relationships between personality and love attitudes—agreeableness associates with selfless love, neuroticism with possessive patterns. Love attitudes predict relationship satisfaction across cultures (Nazzal, 2018; Demirci & Salahian, 2018).

Iranian research contributed valuable insights. Studies found personality differences between individuals with and without pre-marital relationships (Rostami & Goodarzi, 2022). Others demonstrated personality-relationship quality connections (Yasaei & Montejabian, 2022). Mohammadian and Hosseinzadeh (2023) showed that neuroticism negatively and extraversion positively predict marriage attitudes. Despite these contributions, a gap exists regarding love attitude styles as mediators in the personality-marital stability relationship among Iranian women.

Results

This applied research used cross-sectional, quantitative methods with a descriptive-correlational design and structural equation modeling (SEM). The population comprised married women referred to licensed counseling clinics in Tehran during 1402 (2023-2024). Six centers were selected.

Sample size followed SEM guidelines. With a coefficient of 15 per observed variable, 354 participants were targeted. Inclusion criteria: minimum three-year marriage, age 35-55 years, at least one child, minimum middle school education, and minimum score on marital stability questionnaire. Exclusion criteria: physical illness, psychological disorders, and substance abuse. Convenient sampling was used.

Instruments included three validated measures. Sternberg Love Scale (1986) has 45 items measuring intimacy, passion, and commitment on a 9-point scale ($\alpha = 0.81$). Marital Instability Scale (Edwards et al., 1980) has 22 items measuring divorce susceptibility ($\alpha = 0.77$). NEO Five-Factor Inventory (Costa & McCrae, 1992) has 60 items measuring five personality dimensions ($\alpha = 0.80$). Data were analyzed using SPSS 26 and Amos 23. Mediation was tested with the bootstrap method and 95% confidence intervals.

Conclusion

Findings provided significant insights into relationships among personality, love attitudes, and marital stability. Participants ranged 35-55 years, with most (32.78%) in the 41-45 age range, and married for 6-10 years (35.03%). Correlations showed marital stability negatively correlated with neuroticism and positively with extraversion, openness,

agreeableness, and conscientiousness. All personality dimensions correlated significantly with love attitudes.

SEM results supported the hypotheses. Personality traits had a direct and significant effect on marital stability ($\beta = 0.38$, $p < 0.001$), indicating women with more favorable personality characteristics experienced greater stability. This aligns with previous research (Schaffhuser et al., 2014; Yu et al., 2020). The positive association can be understood through mechanisms: higher agreeableness and conscientiousness facilitate conflict management; extraversion enables positive emotional experiences; openness allows adaptability; neuroticism contributes to emotional instability.

Mediation analysis confirmed that love attitude styles significantly mediated the personality-marital stability relationship. The indirect effect was significant ($\beta = 0.170$, $p < 0.009$), aligning with studies by Sami et al. (2015), Hojjatkah et al. (2016), and Isma and Turnip (2019). This suggests personality traits influence marital stability partly through love attitudes. Individuals with positive personality characteristics develop healthier love attitudes characterized by intimacy, passion, and commitment, promoting stability. Conversely, maladaptive traits may lead to dysfunctional love attitudes, undermining relationship quality.

Theoretical implications support an integrative model where personality traits influence marital outcomes directly and indirectly through love attitudes. Clinically, findings highlight the importance of assessing both personality and love attitudes in couples counseling. Interventions targeting maladaptive patterns and promoting healthier love attitudes may enhance marital stability.

Limitations include: sample limited to women in Tehran, limiting generalizability; cross-sectional design precluding causal inferences; no male participants; self-report measures introducing bias. Future research should examine these relationships with larger, diverse samples and longitudinal designs. Culturally specific interventions focusing on enhancing positive personality characteristics and healthy love attitudes should be developed. Educational programs and couples therapy may improve relationship quality.

In conclusion, this study provides compelling evidence for the significant role of personality traits and love attitude styles in predicting marital stability among married women. By illuminating pathways through which personality influences marital outcomes, this research

contributes to developing more effective interventions for enhancing marriage quality and stability.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره تهران

مرضیه بلالی

دانشجوی دکتری مشاوره، واحد سنج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنج، ایران.
رایانامه: marzie.balali@gmail.com

محمود گودرزی *

نویسنده مسئول، دانشیار، گروه مشاوره خانواده، واحد سنج، دانشگاه آزاد
اسلامی، سنج، ایران. رایانامه: Mahmoud.Goudarzi@iau.ac.ir

فریده دوکانه‌ای فرد

دانشیار، گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
رایانامه: f.dokaneifard@riau.ac.ir

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره تهران انجام شد. پژوهش با توجه به هدف آن از نوع تحقیقات کاربردی و ازلحاظ شیوه گردآوری داده‌ها به صورت مقطعی و تحلیل آن‌ها به روش همبستگی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان متأهل مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بود. برای تعیین حجم نمونه با توجه به تعداد متغیرهای مشاهده‌شده و تخصیص ضریب ۱۵ برای هر متغیر مشاهده‌شده، ۳۵۴ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب گردید. این تعداد با در نظر گرفتن ملاک‌های انتخاب به شیوه در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه نگرش به عشق استرنبرگ (۱۹۸۶)، پرسشنامه بی‌ثباتی ازدواج ادوارد و همکاران (۱۹۸۰) و پرسشنامه شخصیت کاستا و مک کری (۱۹۹۲) بود. داده‌ها با استفاده از معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS26 و Amos 23 استفاده شد. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که نتایج تحقیق نشان داد که ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل اثر غیرمستقیم دارد.

کلیدواژه‌ها: ثبات زناشویی، ویژگی‌های شخصیت، سبک‌های نگرش به عشق

استناد به این مقاله: بلالی، مرضیه، گودرزی، محمود، و دوکانه‌ای فرد، فریده. (۱۴۰۵). بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره تهران. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۷(۶۴)، ۱۱۱-۱۴۱. <https://doi.org/10.22054/jem.2025.86327.3623>

مقدمه

ازدواج^۱ رابطه‌ای ارادی و آگاهانه بوده و به‌عنوان انتخاب آگاهانه همسر معنا می‌شود و به جای آنکه صرفاً پیوند دو نفر با یکدیگر باشد، معرف دگرگونی دو نظام جافتاده خانوادگی و تکوین یک خرده نظام در داخل هر یک از آنهاست (Stedje et al., 2023). هریک از همسران از خانواده خویش مجموعه‌ای از قواعد و یا انتظارات را درباره روابط زناشویی و خانوادگی کسب کرده است که باید به خاطر برخورداری از یک زندگی مشترک، در این الگوهای شخصی با یکدیگر کنار بیایند (Kavas & Thornton, 2020). ازدواج، پیوندی مشترک بین دو نفر با حفظ استقلال نسبی هر یک در جهت تکامل شخصیت طرفین است که موجب آرامش و آسایش، پیشرفت فردی و اجتماعی، تأمین نیازهای جنسی، بقای نسل و تأمین نیازهای روانی می‌گردد و پیامدهای آن سلامت فردی و اجتماعی است، اما در صورت ارضا نشدن صحیح و به‌موقع این نیازها، ضررهای جبران‌ناپذیری را به فرد و اجتماع وارد می‌نماید (Hellström & Torres, 2021). برای آنکه ازدواج مدت طولانی ادامه یابد، باید برای حفظ آن تلاش کرد (Priyadharshini & Gopalan, 2022). اینجا است که مفهوم ثبات زناشویی^۲ مطرح می‌شود. ثبات زناشویی به کیفیت رابطه زوجین بستگی دارد. روابط زناشویی ناکارآمد، یا ازدواج‌های ناموفق نه تنها سلامت روانی زوج‌ها را تهدید می‌کند بلکه بقاء خانواده را به خطر می‌اندازد (Sayehmiri et al., 2020). گاتمن^۳ در پژوهش‌های خود بیان می‌دارد، تعاملات توأم با خصومت شدت یافته و فقدان گرمی و محبت پیش‌بینی‌کننده‌های عدم رضایت زناشویی هستند (Cited in Salimi et al., 2019). Afrasiabi & Jafarizadeh (2015) نیز بیان می‌دارند که انتظارات همسر، قدرت درک همسر و به‌کارگیری کلمات خوشایند رابطه معنی‌داری با طلاق عاطفی دارند. Bradbury و همکاران (2022) در پژوهشی نشان دادن ثبات تعاملات مثبت در بین زوجین، رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند.

برخی مطالعات نقش ویژگی‌های شخصیتی^۴ در حوزه‌ی روابط صمیمانه را موردبررسی قرار داده و نقش و اهمیت آنها در بسیاری از این زمینه‌ها از جمله رضایت از زندگی زناشویی و پایداری ازدواج تأیید کرده‌اند (Bagby & Widiger, 2018؛ مینائی و حسنی، ۱۴۰۱).

1. marriage

2. Marital stability

3. Gottman

4 Personality traits

یک توافق عمومی وجود دارد که خصوصیات شخصیتی نقش مهمی در نتایج منفی یا مثبت ثبات زناشویی دارند. شخصیت به صورت مستقیم و به عنوان عاملی تأثیرگذار بر فرایند ارتباطی زوج‌ها اثر می‌گذارد و بالطبع رضایت زناشویی زوج‌ها را نیز متأثر می‌سازد (امیری و همکاران، ۱۳۹۹؛ صادقی و ضرغامی، ۱۳۹۷). شخصیت یک فرد انواع معین و متفاوتی از واکنش‌ها را از طرف مقابل فرامی‌خواند که در کل بر ثبات زناشویی آنها مؤثر است. ویژگی‌های شخصیتی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر تشکیل و حفظ روابط صمیمی بوده و در انتخاب همسر از اهمیت فراوانی برخوردار هستند (Altgelt et al., 2018). چندین مطالعه نشان داده‌اند که افراد تمایل دارند کسی را به عنوان همسر انتخاب کنند که از لحاظ ویژگی‌های شخصیتی شبیه آن‌ها باشند (تاج‌بخش، ۱۴۰۰). علاوه بر این، ویژگی‌هایی مانند خجالتی بودن و اضطراب اجتماعی ممکن است در ایجاد روابط صمیمی اختلال ایجاد کنند، در حالی که صفاتی مانند پذیرا بودن، ثبات هیجانی و گشودگی، ویژگی‌هایی هستند که افراد در همسر خود به صورت بالقوه می‌پسندند. ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند برای پیش‌بینی رفتارهای فرد در موقعیت‌های مختلف زندگی از جمله رضایت و ثبات زناشویی مورد استفاده قرار گیرند (Sayehmiri et al., 2020). در این نگاه می‌توان ازدواج را پیوندی بین دو فرد با شخصیت‌های مختلف در نظر گرفت. Pereira-Morales و همکاران (2018) بیان می‌کنند روابط عاشقانه، مستلزم آن است که افراد در ارزیابی شریک زندگی خود فراتر از ویژگی‌های جسمانی رفته و ویژگی‌های شخصیتی را در نظر گیرند. ویژگی‌های شخصیتی دوشریک زندگی، این قابلیت را دارد که ازدواج را پایدار و رضایت‌بخش یا ناپایدار و بدون رضایت کند (Lavner et al., 2018). تحقیقات قبلی، همچون پژوهش Yu و همکاران (2020)، روابط قوی بین کیفیت روابط عاشقانه، عملکرد و ثبات زندگی زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی گسترده مانند پنج عامل بزرگ را نشان داده‌اند. Ercan & Uçar (2021) پژوهشی را تحت عنوان نقش‌های جنسیتی، ویژگی‌های شخصیتی و انتظارات زنان و مردان از ازدواج انجام دادند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی و نقش‌های جنسیتی پیش‌بینی کننده‌های قابل توجهی از انتظارات ازدواج زنان بودند.

بر اساس پیشینه‌های پژوهشی و نظری از ویژگی‌های شخصیت به عنوان متغیرهایی تأثیرگذار بر ثبات زناشویی نام برده شده است اما سؤالی که در اینجا مطرح می‌شود این است

که این عامل چگونه بر فرایند ثبات زناشویی زنان متأهل اثر می‌گذارد؟ به نظر می‌رسد مدل‌های واسطه‌ای بتوانند تبیین مناسبی برای این فرآیند، فراهم آورند، یک فرضیه واسطه‌ای می‌کوشد تا مکانیسمی را که در زیربنای رابطه مشاهده‌شده بین دو متغیر قرار گرفته است، مورد شناسایی قرار دهد (MacKinnon et al., 2000) و علاوه بر دو متغیر ملاک و پیش‌بین، متغیر دیگری به‌عنوان متغیر واسطه‌ای وجود دارد که عمل و تأثیر آن، رابطه بین متغیر ملاک و پیش‌بین را تبیین می‌کند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک‌های عشق‌ورزی، هم میانجی و هم تعدیل‌کننده تأثیر سلامت و کارکرد خانواده است (Xuan, 2020). افراد برای عشق‌ورزیدن نسبت به همسر خود از روش خاصی استفاده می‌کنند که به‌عنوان سبک‌های عشق‌ورزی^۱ مطرح است و به معنای روش ابراز هیجانات زناشویی است. Lee (1998) سبک‌های عشق‌ورزی را در شش بعد مطرح نمود عشق رمانتیک^۲، عشق بازیگرانه^۳، عشق دوستانه^۴، عشق واقع‌گرایانه^۵، عشق شهوانی^۶ و عشق فداکارانه^۷. پژوهش‌ها نشان داده است که سبک‌های عشق‌ورزی با ملاک‌های انتخاب همسر رابطه دارد. سایر پژوهش‌ها نیز به نقش نگرش به عشق در تمایل به ازدواج و انتخاب همسر تأکید دارند (Habibi et al., 2018; Xuan, 2020). Nazzal (2018)، دمیچی و صلاحیان (۱۳۹۷)، زهرا جانی و همکاران (۱۴۰۰) و زهرا منتجیان و همکاران (۱۴۰۴) در پژوهش‌های خود به نقش عشق‌ورزی بر ثبات زناشویی تأکید دارند. همچنین، Nikitin & Freund (2018) در پژوهشی به اهمیت سبک‌های عشق‌ورزی بر روابط بین فردی و عاشقانه اشاره داشتند. عشق بین زوجین و کیفیت آن در پژوهش‌های متعددی مورد مطالعه قرار گرفته است و صاحب‌نظران بسیاری به آن پرداخته‌اند. نتایج به‌دست‌آمده نشان داده‌اند که عشق رابطه مستحکمی با رضایت زناشویی دارد و یکی از عوامل بسیار مهم در دستیابی به ثبات زناشویی عشق است (Cassepp et al., 2023).

در خصوص ارتباط بین متغیرهای تحقیق پژوهش‌هایی انجام شده است. بر این اساس رستمی و گودرزی (۱۴۰۱) در پژوهشی نشان داد که تفاوت معناداری میان خرده مقیاس‌های

1. Lovemaking styles
2. eros
3. ludus
4. storage
5. pragma
6. manias
7. agape

ویژگی‌های شخصیتی، تجارب تازه و وظیفه‌شناسی، همچنین عامل‌های تجربه محوری و خوش‌باوری، نحوه نگرش به انتخاب همسر در متأهلین دارای رابطه و فاقد رابطه قبل از ازدواج بود. یاسایی و منتخیان (۱۴۰۱) در پژوهشی دیگر نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی و کیفیت رابطه زناشویی با نگرش به روابط زناشویی رابطه دارد. محمدی و باقری (۲۰۱۸) در پژوهش خود نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی تأثیر مستقیمی بر بی‌ثباتی رابطه زناشویی دارد. طبق یافته‌های آنها روان رنجوری رابطه مستقیم معناداری بر بی‌ثباتی زناشویی دارد؛ درحالی‌که چهار ویژگی شخصیتی دیگر تأثیر منفی معناداری بر بی‌ثباتی زناشویی دارند. محمدیان و حسین زاده (۱۴۰۲) در پژوهشی نشان داد که نشان داد از بین صفات شخصیتی، نوروگرایی به صورت منفی و برونگرایی به صورت مثبت و معنادار نگرش جوانان مجرد به ازدواج را پیش‌بینی می‌کند. همچنین، کمال‌گرایی منفی به طور منفی و کمال‌گرایی مثبت به صورت مثبت و معنی‌دار قادر به پیش‌بینی نگرش جوانان مجرد به ازدواج بود. سقزی و گل محمدیان (۱۴۰۰) در پژوهشی نشان داد که غیرمستقیم احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی به رغبت به ازدواج از طریق سبک عشق‌ورزی رمانتیک، دوستانه و فداکارانه معنادار است. یافته‌های این پژوهش بر اهمیت نقش میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه احساس تنهایی با رغبت به ازدواج تأکید دارد.

با بررسی تعداد مقالات منتشر شده کاملاً مشخص است که از ثبات زناشویی و تأثیر آن در بخش‌های مختلف زندگی زناشویی، غفلت شده و جزء خلأهای پژوهشی است؛ بنابراین ضروری است که روش‌هایی برای بهبود این مسئله کنکاش، بررسی و آزمایش شود. با توجه به مطالب عنوان‌شده، بدون شک ویژگی‌های شخصیت، نقش مؤثری بر رضایت زناشویی بر جای می‌گذارد و نمی‌توان آن‌را نادیده گرفت یا کم‌ارزش قلمداد کرد. به دلیل این تأثیرات و شواهد کافی از اثرات آن در جامعه، آیا نباید در حوزه ثبات زناشویی پژوهش‌های فراوان و موثق صورت گیرد؟ پاسخ مثبت است اما متأسفانه جست‌وجوهای اینترنتی و کتابخانه‌ای نشان می‌دهد پژوهش‌های اندکی در این زمینه صورت گرفته و جز چند پژوهش همبستگی، هیچ نمونه‌ای در داخل به دنبال بررسی و یافتن روش‌هایی در جهت بهبود این مسئله نبوده است. به همین دلیل، از یک سو به علت تأثیرات مخربی که عدم ثبات زناشویی می‌تواند بر زندگی زنان متأهل داشته باشد و از سوی دیگر، به علت کمبود پژوهش درباره متغیرهای تحقیقی این حوزه، پژوهش حاضر در پی این مسئله بود که آیا مدل علی ثبات زناشویی بر

اساس ویژگی‌های شخصیت با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل دارای برازش است؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی از نظر گردآوری داده‌های یک پژوهش کمی است، طرح پژوهش توصیفی - همبستگی و از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی زنان متأهل مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهر تهران (مرکز مشاوره همراه، زندگی بهتر، هیجان‌اندیشه، کوثر، دل‌سا و مرکز مشاوره روان‌سایه) و دارای مجوز سازمان نظام روان‌شناسی در سال ۱۴۰۲ بود. در زمینه برآورد بهینه حجم نمونه برای مطالعات مربوط به مدل‌یابی، نظرات متفاوتی وجود دارد. از جمله Kline (2010) و Loehlin (2004) معتقدند حجم نمونه کمتر از ۱۰۰ نامناسب و حجم‌های بالاتر از ۲۰۰ مطلوب است. MacCallum و همکاران (2001) به نقل از قاسمی (۱۳۹۰) به‌اندازه بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ اشاره می‌کند. Hair و همکاران (2008)، نیز به‌اندازه بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ اشاره می‌کنند. برای سازگاری با الگوی مدل، تعداد نمونه بیشتر از ۲۰۰ نمونه باید بر اساس ضریبی برای تعداد متغیرهای مشاهده شده باشد (استیونس، ۱۹۹۴، به نقل از هومن، ۱۳۹۳). در این پژوهش برای تعیین حجم نمونه با توجه به تعداد متغیرهای مشاهده شده و تخصیص ضریب ۱۵ برای هر متغیر مشاهده شده، ۳۵۴ نفر به‌عنوان حجم نمونه انتخاب گردید. برای انتخاب نمونه به روش تصادفی، ۶ مرکز مشاوره (مرکز مشاوره همراه، زندگی بهتر، هیجان‌اندیشه، کوثر، دل‌سا و مرکز مشاوره روان‌سایه) انتخاب شدند. در ادامه به روش نمونه‌برداری در دسترس ۳۵۴ زن متأهل مراجعه‌کننده به این مراکز جهت شرکت در پژوهش انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از طول مدت ازدواج حداقل ۳ سال، دامنه سنی بین ۳۵ تا ۵۵ سال، دارای یک فرزند و بیشتر، دارای مدرک تحصیلی سیکل و بالاتر و کسب حدنصاب نمره در پرسشنامه ثبات زناشویی. معیارهای خروج از مطالعه نیز ابتلا به بیماری خاص، ابتلا به اختلالات روان‌شناختی، مصرف مواد مخدر و وجود هر نوع اعتیاد دیگر بود. ابزار گردآوری داده‌ها به شرح ذیل بود:

پرسشنامه نگرش به عشق استرنبرگ^۱ (۱۹۸۶): این مقیاس توسط رابرت استرنبرگ در سال ۱۹۸۶ تهیه شده است و دارای ۴۵ سؤال است که سه سبک عشق صمیمانه، شورآمیز و

1. Sternberg love scale

متعهدانه را می‌سنجد. ۱۵ عبارت اول (۱-۱۵) سبک صمیمانه؛ ۱۵ عبارت میانی (۱۶-۳۰) سبک شورآمیز و ۱۵ عبارت آخر (۳۱-۴۵) سبک تعهد را می‌سنجد. در پاسخ به آن از یک مقیاس ۹ درجه‌ای استفاده شده است. پس از مشخص شدن اینکه فرد در هر خرده مقیاس نمره ضعیف یا قوی به دست آورده است. سبک عاشقانه او مشخص می‌شود. آلفای کرونباخ مقیاس ۰/۹۰ گزارش شده و برای محاسبه روایی آن از روش تحلیل همبستگی متقابل استفاده شده است. نتایج برای صمیمانه و تعهد ۰/۷۳، و برای تعهد و شورآمیز ۰/۷۱ گزارش شد. در نمونه ایرانی محمودی و همکاران (۱۳۹۲) آلفای کرونباخ برای صمیمانه ۰/۹۳، شورآمیز ۰/۹۵، تعهد ۰/۹۶ و کل پرسشنامه را ۰/۹۵ گزارش داده‌اند. پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ محاسبه شد.

پرسشنامه بی‌ثباتی ازدواج^۱ ادوارد و همکاران (۱۹۸۰): این پرسشنامه توسط ادوارد و همکاران جهت اندازه‌گیری عدم ثبات ازدواج و به‌ویژه مستعد طلاق بودن برای اولین بار در سال ۱۹۸۰ ساخته شد «شاخص بی‌ثباتی ازدواج» از دو قسمت تشکیل شده است. قسمت اول شامل ۱۴ سؤال است که برای اندازه‌گیری ثبات زناشویی و به‌ویژه مستعد طلاق بودن (جدول ۱)، و قسمت دوم پرسش‌نامه تحت عنوان «جاذبه‌ها و موانع طلاق» مطرح شده است که شامل ۸ سؤال است و نمره به‌دست‌آمده از آن با قسمت اول جمع می‌شود و نمره احتمال طلاق به دست می‌آید. این پرسشنامه را می‌توان با استفاده از دستور نمره‌گذاری آن به سهولت روی خود ابزار نمره داد. در قسمت اول (سؤال‌های ۱-۱۴) تعداد پاسخ‌های «مستعد طلاق بودن» جمع می‌شود. نمره‌گذاری گویه‌ها به صورت ۰ و ۱ صورت می‌گیرد و در پایین صفحه ثبت می‌گردد، جایی که رقم هم‌تراز بی‌ثباتی ازدواج نیز آمده است؛ بنابراین نمره بالا در این مقیاس یعنی احتمال وقوع طلاق در زوج‌ها بالا است و نمره پایین یعنی احتمال وقوع طلاق در زوج‌ها پایین است. در مورد روایی افتراقی آزمون، سازندگان این ابزار در سال ۱۹۸۰ آن را بر روی گروه نمونه‌ای که هیچ نشانه‌ای از بی‌ثباتی روانی نداشتند اجرا کردند و در سال ۱۹۸۳ به این نتیجه رسیدند که تنها ۳ درصد به ازدواج خود پایان دائمی دادند درحالی‌که ۲۷ درصد ازدواج‌های اشخاصی که نمره‌های آنها بالا بود به جدایی ختم گردید. این پرسشنامه توسط داودیان به نقل از سنایی بر روی زوجین متقاضی طلاق در استان قم اجرا شد که روایی پیش‌بین آن ۰/۸۵ و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش گردید. همچنین Edwards و همکاران (1980) برای شاخص بی‌ثباتی ازدواج ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۹۳ گزارش

کردند. روایی پرسشنامه مورد تأیید و با مقیاس‌های مربوط به اختلافات زندگی زناشویی، همبستگی مثبت و با مقیاس‌های رضایت زناشویی همبستگی منفی داشته است. پایایی مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ، $0/93$ گزارش شده است. در ایران یاری پور به نقل از صناعی و همکاران، با روش دو نیمه سازی، ضریب اعتبار $0/70$ را برای این پرسشنامه به دست آورده است. پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/77$ محاسبه شد.

پرسشنامه پنج عاملی شخصیت نئو فرم کوتاه (۱۹۹۲): این پرسشنامه فرم کوتاه نئو و به نام FF-NEO است که توسط Costa & Mccrae (1992) طراحی گردید. این پرسشنامه ۶۰ سؤالی است و برای ارزیابی ۵ عامل اصلی شخصیت روان رنجور خوبی برونگرایی، گشودگی به تجربه توافق و وظیفه‌شناسی به کار می‌رود. پاسخنامه این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرتی (کاملاً مخالفم، مخالفم، بی تفاوت موافقم و کاملاً موافقم) تنظیم شده است. به این معنی که در نمره‌گذاری برخی از مواد فرم کوتاه پرسشنامه، به کاملاً مخالفم نمره ۴ مخالفم نمره. بی تفاوت نمره ۲ موافقم نمره ۱ و کاملاً موافقم نمره صفر تعلق می‌گیرد. هر عامل دارای ۱۲ آیتم و دامنه نمره‌ها از صفر تا ۴۸ است. با جمع نمرات هر یک از سؤالات مربوط به هر آیتم پنج نمره مجزا به دست می‌آید. شماره سؤال‌هایی که به هر یک از آیتم‌ها اختصاص دارد. روان رنجور خوبی ۱-۶-۱۱-۱۶-۲۱-۲۶-۳۱-۳۶-۴۱-۴۶-۵۱-۵۶، برون‌گرایی ۲-۷-۱۲-۱۷-۲۲-۲۷-۳۲-۳۷-۴۲-۴۷-۵۲ گشودگی ۳-۸-۱۳-۱۸-۲۳-۲۸-۳۳-۳۸-۴۳-۴۸-۵۳-۵۸ موافق بود ۴۹-۵۴-۵۹-۶۴-۶۹-۷۴-۷۹-۸۴-۸۹-۹۴ و با وجدان بودن ۵-۱۰-۱۵-۲۰-۲۵-۳۰-۳۵-۴۰-۴۵-۵۰-۵۵-۶۰ اعتبار درازمدت این پرسشنامه نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. در پژوهش آتش روز (۱۳۸۶) با استفاده از روش همسانی درونی، ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از ۵ صفت روان رنجور خوبی برون‌گرایی گشودگی سازگاری و وجدانی بودن به ترتیب $0/74$ ، $0/55$ ، $0/70$ ، $0/77$ ، $0/38$ ، و به دست آمد. پایایی این پرسشنامه در مطالعه حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/80$ محاسبه شد.

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مدل یابی معادلات ساختاری استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS²⁶ و Amose²³ استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی پژوهش نشان داد که از بین زنان شرکت‌کننده در پژوهش ۱۰۶ نفر (۲۹/۹۴ درصد) ۳۵ تا ۴۰ سال، ۱۱۶ نفر (۳۲/۷۸ درصد) ۴۱ تا ۴۵ سال، ۸۷ نفر (۲۴/۵۷ درصد) ۴۶ تا ۵۰ سال و ۴۵ نفر (۱۲/۷۱ درصد) ۵۱ تا ۵۵ سال سن دارند. همچنین ۹۸ نفر (۲۷/۶۸ درصد) از مشارکت‌کنندگان پژوهش، ۳ تا ۵ سال از زمان ازدواجشان می‌گذرد، ۱۲۴ نفر (۳۵/۰۳ درصد) ۶ تا ۱۰ سال، ۸۰ نفر (۲۲/۶۰ درصد) ۱۱ تا ۱۵ سال و ۵۲ نفر (۱۴/۶۹ درصد) نیز بیش از ۱۵ سال از زندگی مشترکشان می‌گذرد.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

شاخص‌های توصیفی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
روان‌رنجور خویی	۱۲/۲۵	۳/۴۰	۶	۴۵
برون‌گرایی	۱۴/۸۰	۳/۹۵	۸	۴۶
گشودگی به تجربه	۱۳/۳۲	۳/۶۶	۷	۴۴
توافق	۱۲/۱۶	۳/۳۳	۶	۴۴
وظیفه‌شناسی	۱۲/۱۰	۳/۱۸	۶	۴۵
عشق‌باوری	۲۵/۱۲	۶/۸۷	۷	۳۸
تجربه‌محوری	۱۵/۵۲	۳/۶۹	۴	۲۶
ثبات زناشویی	۸/۴۵	۲/۸۲	۵	۱۳
نگرش نسبت به عشق	۱۲۲/۱۴	۱۸/۲۴	۴۵	۳۹۵

همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین و (انحراف معیار) به ترتیب برای متغیرهای روان‌رنجورخویی ۱۲/۲۵ (۳/۴۰)، برون‌گرایی ۱۴/۸۰ (۳/۹۵)، گشودگی به تجربه ۱۳/۳۲ (۳/۶۶)، توافق ۱۲/۱۶ (۳/۳۳)، وظیفه‌شناسی ۱۲/۱۰ (۳/۱۸)، ثبات زناشویی ۸/۴۵ (۲/۸۲) و نگرش نسبت به عشق ۱۲۲/۱۴ (۱۸/۲۴) به دست آمد.

جدول ۲. ضرایب همبستگی بین متغیرهای ویژگی‌های شخصیت، نگرش به عشق و ثبات زناشویی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱- ثبات زناشویی	۱						
۲- روان‌رنجورخویی	-۰/۴۲ **	۱					
۳- برون‌گرایی	**۰/۳۵ * -۰/۱۷		۱				
۴- گشودگی به تجربه	*۰/۳۰ * -۰/۱۶		*۰/۲۲	۱			
۵- توافق	**۰/۳۳ * -۰/۱۹		*۰/۲۵	*۰/۲۳	۱		

۶- وظیفه‌شناسی	۰/۳۷	۰/۱۰	۰/۱۹	۰/۱۸	۰/۲۰	۱
۷- نگرش به عشق	۰/۴۷	۰/۳۳	۰/۳۴	۰/۲۷	۰/۲۳	۱

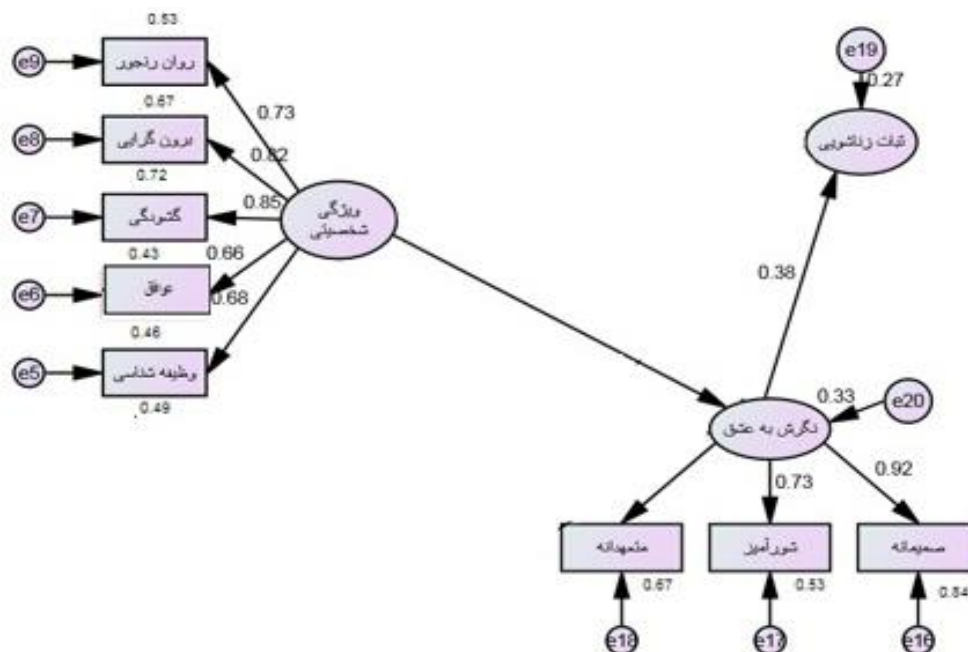
نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین ثبات زناشویی با روان‌رنجورخویی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۴۲)$ ، برون‌گرایی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۳۵)$ ، گشودگی به تجربه $(p = ۰/۳۰)$ ، توافق $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۳۳)$ و وظیفه‌شناسی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۳۷)$ همبستگی معناداری وجود دارد. علاوه بر این، مؤلفه‌های روان‌رنجورخویی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۳۳)$ ، برون‌گرایی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۳۴)$ ، گشودگی به تجربه $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۲۷)$ ، توافق $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۲۳)$ و وظیفه‌شناسی $(p = ۰/۰۱, r_{xy} = ۰/۲۵)$ با نگرش نسبت به عشق همبستگی معنادار داشتند.

جدول ۳. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم در مدل پیشنهادی

مسیر	برآورد استاندارد	برآورد غیراستاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	سطح معنی‌داری (p)
ویژگی‌های شخصیتی به نگرش به عشق	۰/۴۲	۱/۳۸	۰/۱۵	۹/۲۰	$p = ۰/۰۰۱$
ویژگی‌های شخصیتی به ثبات زناشویی	۰/۳۸	۱/۳۲	۰/۱۸	۷/۳۳	$p = ۰/۰۰۱$
نگرش به عشق به ثبات زناشویی	۰/۳۸	۱/۳۲	۰/۱۸	۷/۳۳	$p = ۰/۰۰۱$

بر اساس ضرایب مسیر استاندارد و مقادیر بحرانی متناظر ارائه‌شده در جدول ۴-۱۰، ملاحظه می‌شود که همه مسیرهای مستقیم معنی‌دار می‌باشند. در بین روابط استاندارد معنی‌دار میان متغیرهای مدل پیشنهادی تحقیق، به ترتیب رابطه نگرش به انتخاب همسر به نگرش به عشق $(\beta = ۰/۴۵, p \leq ۰/۰۰۱)$ ، نگرش به انتخاب همسر به ثبات زناشویی $(\beta = ۰/۴۸, p \leq ۰/۰۰۱)$ ، ویژگی‌های شخصیتی به نگرش به عشق $(\beta = ۰/۴۲, p \leq ۰/۰۰۱)$ ، ویژگی‌های شخصیتی به ثبات زناشویی $(\beta = ۰/۳۸, p \leq ۰/۰۰۱)$ ، ملاک‌های همسرگزینی به نگرش به عشق $(\beta = -۰/۴۲, p \leq ۰/۰۰۱)$ ، ملاک‌های همسرگزینی به ثبات زناشویی $(\beta = -۰/۴۰, p \leq ۰/۰۰۱)$ و نگرش به عشق به ثبات زناشویی $(\beta = ۰/۳۸, p \leq ۰/۰۰۱)$ است.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

همان‌طور که مشاهده می‌شود در مدل میانجی‌گری، یک رابطه غیرمستقیم بین ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق وجود دارد که به دلیل ساده بودن مدل برای آزمون آن از روش بوت استرپ ارائه‌شده در نرم‌افزار Amos استفاده شد. مندرجات جدول ۴ نتایج پارامترهای مسیرهای مستقیم الگوی میانجی‌گری دوم را نشان می‌دهد.

جدول ۴. نتایج بوت استرپ مربوط به رابطه غیرمستقیم در مدل میانجی‌گری دوم پژوهش

سطح معنی‌داری (p)	ضریب استاندارد	حد پایین	حد بالا	سوگیری	بوت	داده
$p \leq 0.009$	0.170	-0.2733	-0.2410	0.0203	-0.2355	-0.2558
ویژگی‌های شخصیت به ثبات زناشویی از طریق سبک‌های نگرش به عشق						

با توجه به نتایج مندرج در جدول ۴ مشخص است که ارتباط غیرمستقیم ویژگی‌های شخصیت به ثبات زناشویی از طریق سبک‌های نگرش به عشق با $\beta=0/170$ در سطح معناداری $p \leq 0/009$ معنی‌دار است. علاوه بر این، صفر در دامنه میان حد بالا و پایین قرار نمی‌گیرد لذا می‌توان گفت که ارتباط غیرمستقیم ویژگی‌های شخصیت به ثبات زناشویی از طریق سبک‌های نگرش به عشق در سطح حداقل $p \leq 0/05$ معنادار است.

بحث

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره تهران انجام شد. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی در زنان متأهل اثر مستقیم دارد. ضریب مسیر ویژگی‌های شخصیتی به ثبات زناشویی معنی‌دار است ($\beta=0/38$ ، $p=0/001$)؛ بنابراین این یافته فرضیه اثر مستقیم و متوسط ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی زنان متأهل را تأیید می‌کند. همچنین با توجه به مثبت بودن ضریب مسیر ویژگی‌های شخصیت به ثبات زناشویی می‌توان گفت که هرچقدر زنان متأهل از ویژگی‌های شخصیتی مطلوب‌تری برخوردار باشند، ثبات زناشویی آنان نیز بیش‌تر خواهد بود. نتایج این فرضیه از پژوهش با یافته‌های شیخ زین‌الدین و همکاران (۱۳۹۷)، Schaffhuser و همکاران (۲۰۱۴) و Yu و همکاران (۲۰۲۰)، Ercan & Uçar (۲۰۲۱)، Lavner و همکاران (۲۰۱۸)، Pereira Morales et al. (۲۰۱۸) Sayehmiri و همکاران (۲۰۲۰) و Altgelt و همکاران (۲۰۱۸) همسو است. یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر نشان داد که نشان داد ویژگی روان‌رنجورخویی با ثبات زناشویی رابطه منفی و ویژگی‌های برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، توافق‌جویی و گشودگی به تجربه با ثبات زناشویی رابطه مثبت دارد. از بین مطالعات بررسی شده، مطالعه گودرزی مهر و همکاران (۱۳۹۷) این ارتباط را به‌صورت منفی گزارش کرده است. عوامل شخصیتی نسبت به عوامل اجتماعی بر روابط زناشویی تأثیر عمیق‌تری دارد و از آنجایی که هر فرد تاریخچه شخصی و روان‌شناختی منحصر به فردی را در زندگی زناشویی وارد می‌کند؛ این تاریخچه الگوهای آموخته‌شده فرد، می‌تواند ثبات زناشویی را کاهش یا افزایش دهد. بسیاری از پژوهش‌ها ویژگی‌های شخصیتی را مهم‌ترین عامل نارضایتی، ناسازگاری زناشویی و عدم ثبات زناشویی معرفی کرده‌اند. سامی و همکاران (۱۳۹۴) نشان دادند گشودگی به تجربه و برون‌گرایی با عدم ثبات زناشویی رابطه مستقیم و معنادار دارد و

وظیفه‌شناسی با ثبات زناشویی رابطه مثبت و معنادار دارد. میرهاشمی و اکبری مقدم (۱۳۹۹) نشان دادند وظیفه‌شناسی با متغیر روابط فرازناشویی در مردان همبستگی مثبت و معنادار دارند. شخصیت به صورت مستقیم و به عنوان عاملی تأثیرگذار بر فرایند ارتباطی زوجها اثر می‌گذارد و بالطبع رضایت زناشویی زوجها را نیز متأثر می‌سازد (امیری و همکاران، ۱۳۹۹؛ نوغانی و محمدی، ۱۳۹۷). شخصیت یک فرد انواع معین و متفاوتی از واکنش‌ها را از طرف مقابل فرامی‌خواند که در کل بر ثبات زناشویی آنها مؤثر است. ویژگی‌های شخصیتی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر تشکیل و حفظ روابط صمیمی بوده و در انتخاب همسر از اهمیت فراوانی برخوردار هستند (Altgelt et al., 2018). چندین مطالعه نشان داده‌اند که افراد تمایل دارند کسی را به عنوان همسر انتخاب کنند که از لحاظ ویژگی‌های شخصیتی شبیه آنها باشند (تاج‌بخش، ۱۴۰۰). علاوه بر این، ویژگی‌هایی مانند خجالتی بودن و اضطراب اجتماعی ممکن است در ایجاد روابط صمیمی اختلال ایجاد کنند، درحالی‌که صفاتی مانند پذیرا بودن، ثبات هیجانی و گشودگی، ویژگی‌هایی هستند که افراد در همسر خود به صورت بالقوه می‌پسندند. Pereira Morales et al. (2018) بیان می‌کنند روابط عاشقانه، مستلزم آن است که افراد در ارزیابی شریک زندگی خود فراتر از ویژگی‌های جسمانی رفته و ویژگی‌های شخصیتی را در نظر گیرند. ویژگی‌های شخصیتی دو شریک زندگی، این قابلیت را دارد که ازدواج را پایدار و رضایت‌بخش یا ناپایدار و بدون رضایت کند (Lavner et al., 2018). تحقیقات قبلی، همچون پژوهش یو و همکاران، روابط قوی بین کیفیت روابط عاشقانه، عملکرد و ثبات زندگی زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی گسترده مانند پنج عامل بزرگ را نشان داده‌اند (Yu et al., 2020). Ercan & Uçar (2021) پژوهشی را تحت عنوان نقش‌های جنسیتی، ویژگی‌های شخصیتی و انتظارات زنان و مردان از ازدواج انجام دادند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی نقش‌های جنسیتی پیش‌بینی‌کننده‌های قابل توجهی از انتظارات ازدواج زنان بودند. روان رنجورخوبی یکی از صفات شخصیتی است که به دلیل آثار زبان باری که بر روابط زناشویی دارد مورد توجه مطالعات بسیاری قرار گرفته است. افراد روان رنجور بیش از دیگران به نگرانی افسردگی و ادراکات غیرطبیعی مبتلا می‌شوند. درواقع در افرادی که نمرات بالایی از این ویژگی را کسب می‌کنند به هنگام مواجهه با شرایط مشکل‌ساز توانایی حل مسئله کاهش می‌یابد و در نتیجه با کاهش میزان رضایت و سازگاری زناشویی احتمال جدایی و

طلاق افزایش می‌یابد. روان‌رنجور خوبی در درجه اول فرایندهای درون روانی افراد در زمینه روابط زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. تمایل به مثبت بودن، جرئت طلبی و پارانرژی بودن از ویژگی‌های برون‌گرایی است. توافق‌جویی موجب می‌شود که افراد در تعامل‌های خود با دیگران بتوانند احساس خود را مهار کنند و برخورد آرامی داشته باشند. ویژگی وظیفه‌شناسی موجب توانمندی افراد در اداره کردن درگیری‌های احتمالی ایجاد شده در رابطه می‌شود. ویژگی گشودگی تمایل و خواست برای تغییر و داشتن انگیزه برای کسب تجارب جدید را شامل می‌شود. همسرانی که نمره وظیفه‌شناسی بالاتری را کسب می‌کنند احتمال انتقاد کردن از همسر در آنان کمتر است و در نتیجه میزان تعامل‌های منفی در آنان کاهش می‌یابد. افراد توافق‌جو، افرادی سازش یافته هستند که از تمایلات قوی‌تری در روابط بین فردی برخوردارند و در نتیجه افرادی کمک‌کننده هستند و در نتیجه با دارا بودن این ویژگی در روابط زناشویی خود نیز ثبات بیشتری دارند و راضی‌ترند. برون‌گرایی با هیجانات مثبتی همچون خوش‌بینی عشق و صمیمیت همراه است همچنین اجتماعی بودن و فعال بودن افراد برون‌گرا نیز در تجمیع با دیگر صفات بر روابط زناشویی و در نتیجه ثبات زناشویی تأثیر مثبت دارد. در تبیین رابطه منفی ویژگی شخصیتی روان‌رنجوری با ثبات زناشویی می‌توان این‌گونه بیان داشت که افراد روان‌رنجوری به دلیل اینکه با انتظارات و پیش‌بینی‌های منفی وارد مسیر گفت‌و شنود می‌شوند و همچنین به دلیل فقدان مهارت‌های اجتماعی لازم در برقراری گفت‌وگو با همسر خود شکست می‌خورند؛ و به همین دلیل ثبات زناشویی پایین‌تری را تجربه می‌کنند. هیجان‌های منفی و مخربی که افراد روان‌رنجور تجربه می‌کنند، در سازگاری فرد روان‌رنجور با محیط اثرگذار هستند و از آنجا که این افراد دارای باورهای غیرمنطقی قدرت کم در کنترل تکانه و درجه انطباق ضعیف‌تری با دیگران هستند. نگرش و خودارزیابی‌های منفی نسبت به خود دارند و توانایی کنار آمدن با موقعیت‌های فشارزا و بحرانی را ندارند و نمی‌توانند هیجان‌های خود را تحت کنترل و مدیریت قرار دهند. روان‌رنجور خوبی با سبک‌های مقابله‌ای و الگوهای ارتباطی ناکارآمد مانند سرزنش و ملامت کله و شکایت زوجین از همدیگر خصومت و اکنش و گوشه‌گیری مرتبط است که باعث می‌شود این افراد برای حل اختلافات خود در تعامل‌های زناشویی شان راهبرد مناسبی به کار نگیرند و با قرار و اجتناب از مشکلات به سستی روابط خود دامن بزنند. درواقع فرضیه فرعی دوم به این موضوع اشاره دارد که ویژگی‌های شخصیتی افراد به‌طور مستقیم بر ثبات زناشویی

تأثیرگذار است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌هایی مانند مسئولیت‌پذیری، سازگاری، ثبات هیجانی، و گشودگی به تجربه می‌توانند در مدیریت تعارض‌ها، تقویت صمیمیت و افزایش رضایت زناشویی نقش مؤثری داشته باشند؛ به عبارت دیگر، شخصیت متعادل و انعطاف‌پذیر در زنان متأهل موجب می‌شود که آن‌ها بتوانند چالش‌های زندگی مشترک را به شیوه‌ای سازنده مدیریت کنند. از سوی دیگر، ویژگی‌های شخصیتی منفی، مانند تکانش‌گری یا روان‌رنجوری، ممکن است به افزایش تنش‌ها و کاهش ثبات زناشویی منجر شوند؛ بنابراین، ویژگی‌های شخصیتی یکی از عوامل کلیدی در حفظ و تقویت پایداری روابط زناشویی محسوب می‌شود.

نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق در زنان متأهل اثر غیرمستقیم دارد. ارتباط غیرمستقیم ویژگی‌های شخصیت به ثبات زناشویی از طریق سبک‌های نگرش به عشق با $\beta = 0.170$ در سطح معناداری $p \leq 0.009$ معنی‌دار است. نتایج این یافته از تحقیق با نتایج پژوهش‌های سامی و همکاران (۱۳۹۴)، حجت‌خواه و همکاران (۱۳۹۵)، یوسفی و همکاران (۱۳۹۸)، میرهاشمی و اکبری مقدم (۱۳۹۹) و ایسما و تورنپ^۱ (۲۰۱۹) همسو است. در تبیین یافته فوق می‌توان بیان داشت که شخصیت عامل تعیین‌کننده‌ای است که تمامی رفتارهای انسان را در عرصه زندگی شخصی و اجتماعی تحت تأثیر قرار می‌دهد و گاهی در اثر صفات ناسازگارانه فرد و اطرافیان را با مشکل جدی مواجه می‌کند. شخصیت می‌تواند بر واکنش‌های هیجانی و نیز ارزیابی از فشارها و انتخاب مهارت‌های مقابله‌ای تأثیر گذارد. ادبیات موجود نیز نشان می‌دهد خصوصیات شخصیتی نقش مهمی در نتایج منفی یا مثبت روابط در زندگی مشترک دارند. بر این اساس می‌توانیم با توجه به شخصیت افراد چگونگی واکنش آنها را در موقعیت‌های مختلف پیش‌بینی کنیم، همچنین شخصیت به صورت مستقیم و به عنوان عاملی تأثیرگذار بر فرایند ارتباطی زوج‌ها را نیز متأثر می‌سازد. در پژوهش‌های مربوط به شناسایی عوامل تأثیرگذار بر ثبات زناشویی دو دیدگاه درون شخصی و بین شخصی مطرح شده است. از دیدگاه درون شخصی، صفات شخصیتی عامل مهم تأثیرگذار بر عملکرد زناشویی است؛ در حالی که بر اساس دیدگاه بین فردی، ثبات زوجین با یکدیگر بر کنش زناشویی آنها تأثیر دارد. بسیاری از پژوهشگران بر اساس دیدگاه تلفیقی معتقدند که هر دو عامل (تعاملات بین شخصی و صفات شخصیتی) در کیفیت روابط زوجین اهمیت

1. Isma & Turnip

دارند (Uye et al., 2022). همسران توافق‌پذیر ادراک‌های مثبت‌تری از یکدیگر دارند که به‌نوبه خود می‌تواند به رضایت‌مندی بیشتر و کاهش سرخوردگی منجر شود. زوج‌هایی که برون‌گرایی بالا و روان‌رنجورخویی پایینی دارند به‌صورت ژنتیکی ثبات هیجانی بیشتری دارند. زوج‌های برون‌گرا بهتر می‌توانند با تنش روزمره مقابله کنند با احتمال بیشتری در صدد حمایت اجتماعی برمی‌آیند که به آنها در کنار آمدن با تنش کمک می‌کند. برون‌گرایان به جای ارباب و تهدید دیگران از طریق نمایش جذابیت‌های خویش دیگران را به سمت خود جلب می‌کنند. برون‌گرایی با هیجان‌های مثبتی همچون خوش‌بینی عشق و صمیمیت همراه است. همچنین اجتماعی بودن و فعال بودن افراد برون‌گرا و نیز در تجمع با نگرش مثبت به عشق بر روابط زناشویی و در نتیجه ثبات رابطه تأثیر مثبت دارد. همسران توافق‌پذیر ادراک‌های مثبت‌تری از یکدیگر دارند که به‌نوبه خود می‌تواند منجر به ثبات بیشتر و کاهش سرخوردگی شود. توافق‌پذیری نشان‌دهنده ویژگی‌هایی مانند همدردی نسبت به دیگران کمک به آنها و باور به این است که دیگران نیز متقابلاً کمک‌کننده هستند. میزان بالای توافق‌پذیری باعث می‌شود فرد در تعاملات بین فردی هیجان‌های خود را تنظیم کند رفتارهای ملایم‌تری از خود نشان دهد و تضادهای ناشی از روابط بین فردی را با سهولت بیشتری حل کنند که این مسئله باعث کاهش رفتارهای تعاملی منفی می‌شود بنابراین افزایش همکاری و سازگاری میان زوج‌ها حمایت بیشتری را برای هر فرد از جانب همسرش ایجاد و فاصله عاطفی میان آنها را کمتر می‌کند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مدل مفروض واسطه‌مندی سبک‌های نگرش به عشق در رابطه بین ثبات زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی با داده‌ها برازش قابل قبولی دارد. به بیان دیگر نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که حلقه مفهومی سبک‌های نگرش به عشق در پیوند دو حلقه مفهومی ثبات زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی از نقش تفسیری غیرقابل‌انکاری برخوردار است. یافته‌های تحقیقات حفاظی طرّقه و دیگران (۱۳۸۵) و تقوی دینانی و دیگران (۲۰۱۴) مؤید این امر است که نگرش به عشق و ابعاد آن می‌تواند شاخص مهمی در ثبات زناشویی در نظر گرفته شود. در تبیین این یافته می‌توان گفت که زوجین با نگرش مثبت به عشق، رابطه‌ای که در آن هر سه جزء صمیمانه شورانگیز و تعهد به تناسب وجود دارد و نشان‌دهنده رابطه آرمانی است. در این حالت فرد همسر خود را به‌عنوان یک انسان دوست دارد و به او احترام می‌گذارد به او متعهد است از طریق برقراری ارتباط درست با او احساس نزدیکی می‌کند. رفتار دوستانه رفاقت آمیز،

محبت‌آمیز و مراقبت‌آمیز خواهد داشت. درواقع فرضیه فرعی پنجم نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی از طریق میانجی‌گری سبک‌های نگرش به عشق، به‌طور غیرمستقیم بر ثبات زناشویی تأثیر می‌گذارد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که ویژگی‌های شخصیتی مثبت، مانند ثبات هیجانی، سازگاری و گشودگی به تجربه، می‌توانند سبک‌های سالم‌تر نگرش به عشق، نظیر عشق صمیمانه و متعهدانه، را تقویت کنند. این سبک‌ها به‌نوبه خود موجب افزایش درک متقابل، صمیمیت و رضایت زناشویی می‌شوند. از سوی دیگر، ویژگی‌های شخصیتی منفی، نظیر روان‌رنجوری، ممکن است به سبک‌های ناکارآمد عشق، مانند عشق وسواسی یا بازیگوشانه، منجر شده و ثبات زناشویی را تضعیف کنند؛ بنابراین، سبک‌های نگرش به عشق به‌عنوان یک عامل میانجی، نقش مهمی در انتقال تأثیر ویژگی‌های شخصیتی بر ثبات زناشویی ایفا می‌کنند.

پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود. در این تحقیق نمونه‌گیری فقط در گستره زنان متأهل مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهر تهران متمرکز بوده که این امر تعمیم نتایج تحقیق را در جوامع آماری دیگر با محدودیت مواجه می‌سازد. محدودیت دیگر این پژوهش عدم اجرای پژوهش بر روی مردان بود. پیشنهاد می‌شود این پژوهش با حجم نمونه‌ی بالاتر و در مناطق دیگر نیز تکرار شود. برای اظهار نظر قاطعانه در مورد نتایج حاصل از این پژوهشی، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های دیگری در همین زمینه در سایر جوامع آماری دیگر انجام گیرد تا بتوان با فراهم‌سازی امکان مقایسه، قدرت تعمیم را افزایش داد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی نقش جنسیت لحاظ شده و بررسی مقایسه‌ای صورت گیرد. پیشنهاد می‌شود با استفاده از برنامه‌های آموزشی در رسانه‌های جمعی، به‌کارگیری روان‌شناسان و مشاوران با تجربه، به‌منظور بهبود ثبات روابط زناشویی یا انتشار پکیج‌هایی پیرامون این موضوعات در جهت نگرش مثبت به انتخاب همسر، پیشنهاد می‌شود. بر اساس یافته‌های تحقیق، ارائه راهکارهای مداخله‌ای برای افزایش ثبات زناشویی (به‌عنوان مثال، آموزش مهارت‌های انتخاب همسر، آموزش مهارت‌های ارتباطی، مشاوره زوجی) پیشنهاد می‌شود.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

۱۳۳ | بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیت بر ثبات زناشویی ... | بلالی و همکاران

منابع

- امیری، مسلم، حبیبی کلیر، رامین و فرید، ابوالفضل. (۱۳۹۹). مطالعه پدیدارشناسانه گرایش به ارتباط با جنس مخالف قبل از ازدواج. *فصلنامه زن و جامعه*، ۱۱(۴)، ۱۳۰-۱۴۴. <https://doi.org/20.1001.1.20088566.1399.11.44.1.130>.
- آتش روز، بهروز. (۱۳۸۶). پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی از طریق دل‌بستگی و صفات پنج‌گانه شخصیتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی. <https://ganj.irandoc.ac.ir>.
- تاج‌بخش، غلامرضا. (۱۴۰۰). واکاوی عوامل زمینه‌ساز روابط فرازناشویی، زن در توسعه و سیاست، ۱۹، ۵۹۵-۶۱۴. <https://doi.org/10.22059/jwdp.2021.328053.1008055>
- جانی، زهرا، دلاور، علی، کرمی، ابوالفضل و شوقی، بهزاد. (۱۴۰۰). ارائه مدل پیش‌بینی صمیمیت زوجین بر روی زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران. *فصلنامه اندیشه‌گیری تربیتی*، ۱۲(۴۳)، ۱۸۱-۲۲۱. <https://doi.org/10.22054/jem.2021.51574.2032>
- حجت‌خواه، محسن، محمدی، مژده؛ و ولدبیگی، پیمان. (۱۳۹۵). رابطه سبک‌های دل‌بستگی، ویژگی‌های شخصیتی و بخشودگی با نگرش به روابط فرازناشویی در متأهلین شهر کرمانشاه. *فصلنامه علمی مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۱۴(۴)، ۲۰۹-۲۲۸. <https://doi.org/10.22051/jwsps.2017.9301.1171>
- حفاظی طرقله، میترا، فیروزآبادی، علی، حق‌شناس، حسن. (۱۳۸۵). بررسی ارتباط بین اجزای عشق و رضایت‌مندی زوجی، (اطلاعات کامل مجله، دوره و شماره در دسترس نیست)
- دمیرچی، یاسمن، و صلاحیان، افشین. (۱۳۹۷). بررسی رابطه سبک‌های دل‌بستگی، عشق و رضایت جنسی با احساس تنهایی در زنان. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۱۶(۱)، ۱۷۷-۱۹۸. <https://doi.org/10.22051/jwsps.2018.18129.1603>
- رستمی، لیدا و گودرزی، محمود. (۱۴۰۱). مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و نحوه نگرش به انتخاب همسر در دانشجویان متأهل دارای رابطه و فاقد رابطه قبل از ازدواج. *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*، ۲۰(۱)، ۳۱-۴۴. <https://doi.org/10.22070/cpap.2022.15104.1141>
- سامی، عباس، نظری، علی‌محمد، محسن زاده، فرشاد و طاهری، مهدی. (۱۳۹۴). بررسی مدل معادلات ساختاری پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، رضایت زناشویی و سبک‌های دل‌بستگی. *تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۳(۳)، ۳۷۶-۳۸۷. <https://doi.org/20.1001.1.17352029.1394.1321>

- سقزی، ایوب و گل محمدیان، محسن. (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی با رغبت به ازدواج در دانشجویان دختر. *روانشناسی*، ۶ (پیاپی ۶۳). <https://doi.org/20.1001.1.2383353.1400.10.6.4.4>
- شیخ زین‌الدین، حمیده، فرخی، نورعلی، و عباس پورآذر، زهرا. (۱۳۹۷). نقش میانجی گر سرمایه روان‌شناختی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با سازگاری زناشویی دانشجویان. *روانشناسی کاربردی*، ۱۲ (۳) (پیاپی ۴۷)، ۴۳۹-۴۶۲. <https://doi.org/20.1001.1.20084331.1397.12.3.7.5>
- صادقی زمانی، فهیمه و ضرغامی، محمدحسین. (۱۳۹۷). تعیین ساختار روابط بین اعضای خانواده بر اساس ویژگی‌های شخصیتی. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۹ (۳۳)، ۱۸۹-۲۰۸. <https://doi.org/10.22054/jem.2019.35627.1823>
- محمدیان خوانساری، میترا و حسین زاده، علی‌اصغر. (۱۴۰۲). پیش‌بینی نگرش جوانان مجرد به ازدواج بر اساس صفات شخصیتی و کمال‌گرایی. *خانواده‌درمانی کاربردی*، ۴ (۲)، ۱۵۶-۱۷۲. <https://ensani.ir/fa/article/557491>
- محمودی، غلامرضا؛ گلشنی، فاطمه و نوروزیان، مهتاب. (۱۳۹۲). مقایسه سبک‌های دل‌بستگی و سبک‌های عشق‌ورزی در والدین دارای کودک عقب‌مانده ذهنی و والدین دارای کودک عادی، کودکان استثنایی، *تحقیقات روان‌شناختی*، ۶ (۲۱)، ۶۶-۷۸. <https://sid.ir/paper/501974/fa>
- منتجیان، زهرا، محمدی پور، محمد و جاجرمی، محمود. (۱۴۰۴). شاخص‌های روان‌سنجی پرسشنامه آیین‌ها در روابط متعهدانه زناشویی. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۶ (۶۲)، ۸۳-۱۰۵. <https://doi.org/10.22054/jem.2025.83141.3582>
- میرهاشمی، مالک، و اکبری مقدم، زهرا. (۱۳۹۹). پیش‌بینی روابط فرا زناشویی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، رضایت جنسی و سبک‌های دل‌بستگی. *مطالعات زن و خانواده*، ۸ (۳) (پیاپی ۱۸)، ۷۵-۹۷. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2020.20783.1780>
- مینائی، اصغر و حسنی، مرضیه. (۱۴۰۱). اعتبار، روایی و ساختار عاملی پرسشنامه پنج بزرگ (BFI) در دانشجویان دانشگاه‌های تهران. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۳ (۴۷)، ۱۴۵-۱۶۵. <https://doi.org/10.22054/jem.2023.31981.1744>
- نوغانی دخت، بهمن و محمدی، محسن. (۱۳۹۷). جهت‌گیری جنسی: مطالعه موردی بر روی پسران شهر مشهد. *مجله مسائل اجتماعی ایران*، (۱) ۱۸۴-۱۶۳. <https://doi.org/10.18869/acadpub.jspi.7.1.163>
- هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۳). مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم‌افزار لیزرل، تهران: سمت.

یاسایی سکه معصومه و منتجبیان زهرا. (۱۴۰۱). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و کیفیت رابطه زناشویی بر نگرش به رابطه فرازناشویی در زنان متأهل، پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، ۷ (۵۵)، ۳۲۵-۳۴۱. <http://ijndibs.com/article-1-726-fa.html>

یوسفی مریدانی، متین، فلاحیان، حسین و میکاییلی، نیلوفر. (۱۳۹۸). نقش بی‌رمقی زناشویی، بی‌ثباتی زناشویی و نارسایی شناختی در پیش‌بینی میل به طلاق زوجین. آسیب‌شناسی خانواده. ۵ (۱)، ۱۳۹-۱۵۴. <https://doi.org/20.1001.1.24234869.1398.5.1.6.3>

References

- Afrasiabi, F., & Jafarizadeh, M. R. (2015). Study of the relationship between personal factors and emotional divorce. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 6(6 S6), 406-411. <https://doi.org/10.5901/mjss.2015.v6n6s6p406>
- Altgelt, E. E., Reyes, M. A., French, J. E., Meltzer, A. L., & McNulty, J. K. (2018). Who is sexually faithful? Own and partner personality traits as predictors of infidelity. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(4), 600-614. <https://doi.org/10.1177/0265407517743085>
- Amiri, M., Habibi Kalibar, R., & Farid, A. (2020). A phenomenological study of the tendency toward premarital opposite-sex relationships. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 11(4), 30. <https://doi.org/20.1001.1.20088566.1399.11.44.1.1> [In Persian]
- Atashrouz, B. (2007). *Predicting academic achievement through attachment and the five-factor personality traits* [Master's thesis, Shahid Beheshti University]. <https://ganj.irandoc.ac.ir> [In Persian]
- Bagby, R. M., & Widiger, T. A. (2018). Five Factor Model personality disorder scales: An introduction to a special section on assessment of maladaptive variants of the five factor model. *Psychological Assessment*, 30(1), 1-9. <https://doi.org/10.1037/pas0000523>
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. H. (2022). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62(4), 964-980. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x>
- Cassepp-Borges, V., Gonzales, J. E., Frazier, A., & Ferrer, E. (2023). Love and relationship satisfaction as a function of romantic relationship stages. *Trends in Psychology*, 1-16. <https://doi.org/10.1007/s43076-023-00333-4>
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). The five-factor model of personality and its relevance to personality disorders. *Journal of Personality Disorders*, 6(4), 343-359. <https://doi.org/10.1521/pedi.1992.6.4.343>
- Damirchi, Y., & Salahian, A. (2018). Investigating the relationship between attachment styles, love, and sexual satisfaction with loneliness in

- women. *Social-Psychological Studies of Women*, 16(1), 177-198. <https://doi.org/10.22051/jwsps.2018.18129.1603> [In Persian]
- Edwards, J. N., Johnson, D. R., & Booth, A. (1980). Coming apart: A prognostic instrument of marital breakup. *Family Relations*, 36(3), 168–170. <https://doi.org/10.2307/583948>
- Ercan, E. U., & Uçar, S. (2021). Gender roles, personality traits and expectations of women and men towards marriage. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 16(1), 7–20. <https://doi.org/10.29329/epasr.2020.334.1>
- Habibi, M., Vakili, Y., Fadaei, Z., Ansarinejad, F., Pooravari, M., & Salehi, S. (2018). Love styles, criteria of pre and post marriage and communication styles in couples. *Journal of Research and Health*, 8(4), 346–355. <https://doi.org/10.29252/jrh.8.4.346>
- Hair, J. F., Black, W., Babin, B., & Anderson, R. E. (2008). *Multivariate data analysis*. Prentice Hall. <https://digitalcommons.kennesaw.edu/facpubs/2925/>
- Hefazi Taraghebeh, M., Firoozabadi, A., & Hagh Shenasi, H. (2006). Investigating the relationship between components of love and marital satisfaction. [In Persian]
- Hellström, I., & Torres, S. (2021). Couplehood as a compass: Spousal perspectives on the diminished everyday competence of partners. *Dementia*, 20(7), 2380–2392. <https://doi.org/10.1177/1471301221997306>
- Hojjatkhah, M., Mohammadi, M., & Valdbeigi, P. (2016). The relationship between attachment styles, personality traits, and forgiveness with attitudes toward extramarital relationships in married individuals in Kermanshah. *Scientific Quarterly Journal of Social-Psychological Studies of Women*, 14(4), 209–228. <https://doi.org/10.22051/jwsps.2017.9301.1171> [In Persian]
- Hooman, H. A. (2014). *Structural equation modeling with LISREL software*. SAMT Publications. [In Persian]
- Isma, M. N. P., & Turnip, S. S. (2019). Personality traits and marital satisfaction in predicting couples' attitudes toward infidelity. *Journal of Relationships Research*, 10, Article e13. <https://doi.org/10.1017/jrr.2019.10>
- Janī, Z., Delavar, A., Karamī, A., & Shoghi, B. (2021). Presenting a predictive model of couple intimacy for married women referring to health houses in Tehran. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 12(43), 181–221. <https://doi.org/10.22054/jem.2021.51574.2032> [In Persian]
- Kavas, S., & Thornton, A. (2020). Beliefs about family change and development in Turkey. *Population Research and Policy Review*, 39,

- 47–75. <https://psc.isr.umich.edu/wp-content/uploads/2022/12/rr20-897.pdf>
- Kline, R. B. (2010). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed.). Guilford Publications.
- Lavner, J. A., Weiss, B., Miller, J. D., & Karney, B. R. (2018). Personality change among newlyweds: Patterns, predictors, and associations with marital satisfaction over time. *Developmental Psychology*, 54(6), 1172–1185. <https://doi.org/10.1037/dev0000491>
- Loehlin, J. C. (2004). *Latent variable models: An introduction to factor, path, and structural equation analysis* (4th ed.). Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781410609823>
- MacCallum, R. C., Widaman, K. F., Preacher, K. J., & Hong, S. (2001). Sample size in factor analysis: The role of model error. *Multivariate Behavioral Research*, 36(4), 611–637. https://doi.org/10.1207/S15327906MBR3604_06
- MacKinnon, D. P., Krull, J. L., & Lockwood, C. M. (2000). Equivalence of the mediation, confounding and suppression effect. *Prevention Science*, 1(4), 173–181. <https://doi.org/10.1023/A:1026595011371>
- Mahmoudi, G., Golshani, F., & Norouziyan, M. (2013). Comparing attachment styles and love styles in parents of children with intellectual disabilities and parents of normal children. *Exceptional Children, Psychological Research*, 6(21), 66–78. <https://sid.ir/paper/501974/fa> [In Persian]
- Minaei, A., & Hassani, M. (2022). Validity, reliability, and factor structure of the Big Five Inventory (BFI) among university students in Tehran. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 13(47), 145–165. <https://doi.org/10.22054/jem.2023.31981.1744> [In Persian]
- Mirehashemi, M., & Akbari Moghadam, Z. (2020). Predicting extramarital relationships based on personality traits, sexual satisfaction, and attachment styles. *Journal of Women and Family Studies*, 8(3), 75–97. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2020.20783.1780> [In Persian]
- Mohammadi, E., & Bagheri, M. (2018). The role of perceived social support and aspects of personality in the prediction of marital instability: The mediating role of occupational stress. *International Journal of Psychology*, 12(1), 69–92. <https://doi.org/10.24200/ijpb.2018.58147> [In Persian]
- Mohammadian Khoonsari, M., & Hosseinzadeh, A. A. (2023). Predicting the attitude of single youth towards marriage based on personality traits and perfectionism. *Applied Family Therapy*, 4(2), 156–172. <https://ensani.ir/fa/article/557491> [In Persian]
- Montejabian, Z., Mohammadipour, M., & Jajarmi, M. (2025). Psychometric indicators of the Rituals in Committed Marital Relationships

- Questionnaire. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 16(62), 83-105. <https://doi.org/10.22054/jem.2025.83141.3582> [In Persian]
- Nazzal, F. I. M. (2018). *The role of satisfaction with life, social support, psychological problems, love, self-esteem, satisfaction with love life and parenting styles in predicting loneliness among Palestinian university students* [Master's thesis, Universidade de Coimbra]. <https://www.proquest.com/openview>
- Noghanidokht, B., & Mohammadi, M. (2017). Sexual orientation: A case study of male youth in Mashhad. *Iranian Journal of Social Issues*, (1), 163-184. <https://doi.org/10.18869/acadpub.jspi.7.1.163> [In Persian]
- Pereira-Morales, A. J., Adan, A., López-León, S., Diego, A., & Forero, D. A. (2018). Personality traits and health-related quality of life: The mediator role of coping strategies and psychological distress. *Annals of General Psychiatry*, 17, Article 25. <https://doi.org/10.1186/s12991-018-0196-0>
- Priyadharshini, S., & Gopalan, R. T. (2022). Marital adjustment, love, personal intimacy, personality, dyadic coping and spirituality on marital stability. *Asian Journal of Advanced Research and Reports*, 7(4), 1-6. <https://doi.org/10.9734/AJARR/2019/v7i430186>
- Rostami, L., & Goodarzi, M. (2022). Comparison of personality traits and attitudes toward spouse selection in married students with and without premarital relationships. *Clinical Psychology and Personality*, 20(1), 31-44. <https://doi.org/10.22070/cpap.2022.15104.1141> [In Persian]
- Sadeghi Zamani, F., & Zarghami, M. H. (2018). Determining the structure of relationships between family members based on personality traits. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 9(33), 189-208. <https://doi.org/10.22054/jem.2019.35627.1823> [In Persian]
- Saghezi, A., & Golmohammadian, M. (2021). The mediating role of love styles in the relationship between emotional and social loneliness and interest in marriage in female students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 6(63). <https://doi.org/20.1001.1.2383353.1400.10.6.4.4> [In Persian]
- Salimi, H., Javdan, M., Zarei, E., & Najarpourian, S. (2019). The health of marital relationship in the light of factors affecting the stability and satisfaction of the relationship: A review study. *Journal of Education and Community Health*, 6(3), 183-192. <https://doi.org/10.29252/JECH.6.3.183>
- Sami, A., Nazari, A. M., Mohsenzadeh, F., & Taheri, M. (2015). Investigating the structural equation model of marital infidelity based on personality traits, marital satisfaction, and attachment styles. *Research in Behavioral Sciences*, 13(3), 376-387. <https://doi.org/20.1001.1.17352029.1394.1321> [In Persian]

- Sayehmiri, K., Kareem, K., Abdi, K., Dalvand, S., & Gheshlagh, R. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: A systematic review and meta-analysis. *BMC Psychology*, 8, Article 15. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-0383-z>
- Schaffhuser, K., Allemand, M., & Martin, M. (2014). Personality traits and relationship satisfaction in intimate couples: Three perspectives on personality. *European Journal of Personality*, 28(2), 120–133. <https://doi.org/10.1002/per.1948>
- Sheikh Zeinoddin, H., Farrokhi, N., & Abbas Pour Azar, Z. (2018). The mediating role of psychological capital in the relationship between personality traits and marital adjustment in students. *Applied Psychology*, 12(3), 439–462. <https://doi.org/20.1001.1.20084331.1397.12.3.7.5> [In Persian]
- Stedje, K., Kvamme, T. K., Johansson, K., Stensæth, K. A., Odell-Miller, H., Bukowska, A., Tamplin, J., Wosch, T., & Baker, F. A. (2023). Influential factors of spousal relationship quality in couples living with dementia: A narrative synthesis systematic review. *Dementia*, 22(1), 281–302. <https://doi.org/10.1177/14713012221137280>
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93(2), 119–135. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.93.2.119>
- Taghavi Dinani, P., Samkhaniyan, E., Hamidi, M., & Arkiyan, F. (2014). Study on the relationship between love attitudes and marital satisfaction among married women. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, 3(3), 468–477. <https://european-science.com/eojnss/article/view/778>
- Tajbakhsh, G. R. (2021). Analysis of underlying factors of extramarital relationships. *Women in Development and Politics*, 19(4), 595–614. <https://doi.org/10.22059/jwdp.2021.328053.1008055> [In Persian]
- Uye, E. E., Shittu, S. O., Atunwa, S. A., & Olapegba, P. O. (2022). *Influence of emotional distress, personality traits and spousal communication on marital stability among married couples in Ibadan metropolis*. <https://www.academia.edu/download/114360738>
- Xuan, N. (2020). Love, money and ethnicity: Money's role in polygamous marriages among the Hui in Northwest China. *Social Transformations in Chinese Societies*, 20(20), 1–9. <https://doi.org/10.1108/STICS-11-2018-0017>
- Yasaei Sakeh, M., & Montejabian, Z. (2022). Investigating the relationship between personality traits and marital relationship quality on attitudes toward extramarital relationships in married women. *New Advances in Behavioral Sciences*, 7(55), 325–341. <http://ijndibs.com/article-1-726-fa.html> [In Persian]

- Yousefi Moridani, M., Fallahian, H., & Mikaeili, N. (2019). The role of marital burnout, marital instability, and cognitive failure in predicting couples' tendency toward divorce. *Family Pathology*, 5(1), 139-154. <https://doi.org/20.1001.1.24234869.1398.5.1.6.3> [In Persian]
- Yu, Y., Wu, D., Wang, J.-M., & Wang, Y.-C. (2020). Dark personality, marital quality, and marital instability of Chinese couples: An actor-partner interdependence mediation model. *Personality and Individual Differences*, 154, Article 109689. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109689>